

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
№, No	753-15-1	
Дата	30 / 05	2017 г.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта

ДОКЛАД

Относно: „Доклад за дейността на Омбудсмана на Република България през 2016 г.“,
№ 739-02-3, внесен на 05.05.2017 г. от Омбудсмана на Република България

На свое редовно заседание, проведено на 25 май 2017 година, Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта разгледа и обсъди Доклад за дейността на Омбудсмана на Република България през 2016 г., № 739-02-3, внесен в Народното събрание от Омбудсмана на Република България на 05 май 2016 г. на основание чл.22, ал.1 от Закона за Омбудсмана.

Гости на заседанието бяха Г-жа Мая Манолова – Омбудсман на Република България, Полина Стоянова – началник кабинет на Омбудсмана, Емилия Карабова – директор „Връзки с обществеността и протокол“, Нуртен Патраклъ – главен експерт, отдел „Права на децата, хората с увреждания и дискриминация“, Атанаска Мутафчиева – главен експерт, отдел „Социални права, образование, здравеопазване и околна среда“.

От името на вносителя Докладът, в частта, която влиза в компетенциите на Комисията – правата на децата, бе представен от г-жа Мая Манолова. В своето изложение Омбудсманът отбеляза, че дейността на институцията за 2016 г. по отношение на правата на децата е определена като година на активна комуникация и действия за утвърждаване и закрила на правата на децата.

Вносителят посочва, че в резултат на дейността си институцията е успяла да дефинира проблеми и предизвикателства, както и силните страни и да реши редица конкретни проблеми, за които е била сезирана.

По отношение констатациите за силните страни, на първо място трябва да се отбележи успешната реализация и приключването на деинституализацията със закриването на институциите за деца с увреждания. На второ място, разгръщането, включително и с участието на българските общини, на един много широк спектър от социални услуги за деца и семейства. И на трето място, волята и готовността на институциите и на неправителствения сектор да работят активно за защита правата на децата и за повишаване на тяхното благосъстояние.

От общият преглед на жалбите и сигналите свързани с правата на децата е видно, че в сравнение с миналата година, броят им се е увеличил близо три пъти.

От Доклада става ясно, че бележат натрупване жалбите от родители, за насилие над децата им в детски градини и училища, използване на методи и подходи на работа, които унижават детето и накърняват неговото достойнство. При системната си работа по такива жалби, Омбудсманът констатира, че липсва ефективен механизъм за установяване и доказване на случаи на насилие, особено в детските ясли и градини.

Нарастват и жалбите за нарушения, свързани с упражняване на родителските права, както и на правото на детето да поддържа контакт с двамата си родители, което дава знак, че системата за закрила не може да дефинира какви конкретни действия да

предприеме и как да привлече родителите за сътрудничество и разрешаване на проблемите. Омбудсманът препоръчва промени в Семейния кодекс, с конкретна уредба за родителската отговорност след раздялата на родителите, както и родителските права да бъдат предоставяни за съвместно упражняване след развод, заедно със заложените санкции за родители, които системно нарушават предписания на органите за закрила на детето и съдебни решения.

Сериозен ръст имат и жалбите, при които хората търсят социално-икономическа защита на децата заради лошо качество на живот, лоши битови условия, липса на средства, следвани от жалбите за децата с увреждания, както и тези свързани с образованието, здравеопазването, насилието над деца.

В изложението си вносителят посочва, че родителите стават все по-чувствителни при досега на децата със съдебната система. Дълги срокове, непосилни съдебни такси, нечувствителна съдебна система са само част от поставените проблемите. Омбудсманът подчерта, че България е единствената държава от Европейския съюз, в която няма закон, който да е в съответствие със съвременните стандарти за детско и младежко правосъдие.

Особено важен проблем върху, който акцентира вносителят е съществуването единствено в България на така наречените специализирани възпитателни и социални интернати. В Доклада се отбелязва, че в този вид интернати е създадена среда на насилие, която се превръща в норма на поведение на децата. Проблеми са физическата и социалната изолираност на интернатите, дефицитът на подготвени кадри, нагласите на местното население. Омбудсманът препоръчва закриване на интернатите в интерес на правата и интересите на децата.

В Доклада се подчертава и ролята на спорта за детското развитие и се обръща внимание на сигнали, в които се посочва, че в много детски заведения спортните занимания се предлагат от външни фирми срещу заплащане от родителите. Поставя се искането физическото възпитание да стане част от целодневната програма на децата, подлежащи на предучилищна подготовка и в детските градини да бъдат назначени учители по физическо възпитание.

В последвалата дискусия взеха участие народните представители Славчо Атанасов, Михаил Христов, Светлана Найденова, Йордан Йорданов.

Във връзка с констатациите на Омбудсмана свързани с нарушаване правата на децата с увреждания се постави въпроса доколко е обрнато внимание на възможностите им да спортуват, както и изграждането на спортни площадки за деца с увреждания, което гарантира социализирането и интегрирането им.

Омбудсманът отговори на въпросите и поясни, че активната дейност на институцията оказва влияние върху увеличеният брой на гражданите, които се обръщат към нея, но буди тревога това, че констатираните проблеми в доклада за 2015 г. се повтарят през 2016 г. и се добавят нови.

Членовете на комисията и гостите от институциите отчетоха постигнатия напредък, както и наличието на проблеми и изявиха готовност да работят съвместно за по-добрата защита на правата на децата.

Въз основа на проведеното гласуване с „ЗА“ - 19 гласа, „ПРОТИВ“ и „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“ - 0 гласа. Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта, предлага на Народното събрание да приеме Доклад за дейността на Омбудсмана на Република България през 2016 г. № 739-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 05 май 2017 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
СЛАВЧО АТАНАСОВ